Uitbreiding Papiamentstalige mbo-opleidingen

DEN HAAG — Het aantal Papiamentstalige opleidingen op mbo-niveau wordt waarschijnlijk uitgebreid vanaf 1 augustus 2022. Het gaat in ieder geval om de koksopleiding op mbo-niveau 3 en mogelijk om nog meer opleidingen. De uitbreiding is een wens van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) en lokale werkgevers. De Tweede Kamer moet nog akkoord gaan met de wijziging.

Bonaire had al toestemming om een aantal opleidingen op mbo-niveau 1 en 2 aan te bieden in het Papiaments. Nederlands wordt gegeven als vak, maar is niet de instructietaal. Die uitzondering op de Nederlandse onderwijswetgeving maakt het voor meer jongeren mogelijk om met een diploma aan de slag te gaan op de lokale arbeidsmarkt. Vaak zijn het jongeren die ook Papiamentstalig basisonderwijs volgden. Mbo-opleidingen op niveau 3 en 4 werden nog niet in het Papiaments aangeboden.

In de praktijk zorgt de huidige situatie voor problemen. Mensen die met succes hun niveau 2 opleiding afronden kunnen niet verder met een opleiding op niveau 3 als ze het Nederlands niet voldoende beheersen. Een voorbeeld zijn de volwassen studenten van de niveau 2 koksopleiding. Met het diploma kunnen ze aan het werk als kok, maar alleen onder leiding van een meer ervaren kok, schrijft demissionair minister Ingrid van Engelshoven in een toelichting op het voorstel.

"Een aantal van hen zou graag nog een stapje verder willen leren en ook een mbo-niveau 3 diploma (voor) zelfstandig kok behalen. Voor deze groep studenten is de Nederlandse taal een te groot struikelblok, waardoor zij geen diploma zelfstandig kok op mbo-niveau 3 kunnen behalen. Dit terwijl op de lokale arbeidsmarkt juist grote behoefte is aan zelfstandig werkende koks", aldus de minister.

Papiamentstalig onderwijs op de niveau's 3 en 4 moet de aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren en carrièrekansen verhogen. Op Bonaire is er een grote vraag naar zelfstandige koks, maar ook naar werknemers in de bouw en de installatietechniek. Voor die vacatures hoeft dan minder vaak in het buitenland naar geschikte kandidaten worden gezocht.

Van Engelshoven benadrukt dat de lokale overheid een bewuste keuze moet maken welke opleidingen in het Papiaments worden aangeboden. Het diploma geeft namelijk niet automatisch toegang tot vervolgopleidingen in het Europees deel van Nederland. Ook moet rekening gehouden worden met jongeren die instromen uit het Nederlandstalig onderwijs. Bovendien komen er kosten bij voor het vertalen van lesmateriaal en moeten er docenten zijn die het Papiaments voldoende beheersen.

De instructietaal in het onderwijs is al geruime tijd onderwerp van discussie, bleek ook vorige week uit een reportage van *Caribisch Netwerk*. Veel docenten vinden dat er meer rekening gehouden moet worden met de behoefte van elk kind. De nadruk ligt nog te veel bij het Nederlands en het lesmateriaal is vaak niet aangepast aan de Caribische context.